

FIGYELEM!

A közelmúltban a Szlovák Köztársaság területéről kis számban, de egyre gyakrabban érkező barna medvék hazánkban is megtalálták az élőhelyeiket. Az elmúlt évben Heves és Nógrád megye északi részén az észlelési adatok arra engednek következtetni, hogy a medve folyamatosan jelen van, így az **Ön** lakhelyének közelében is megjelenhet!

A barna medve (*Ursus arctos*) **fokozottan védett** (13/2001. [V. 9.] KöM.-rendelet), kiemelt közösségi jelentőségű faj (275/2004. [X. 8.] Korm.-rendelet). Engedély nélküli elejtése bűncselekmény!

A legnagyobb termetű emlősfajunk, amelynek a súlya 100–340 kg közt van. A kifejlett egyedek hossza két méter körüli. A barna medve mindenevő állat, táplálékának nagyobb részét növényi eredetű táplálék alkotja (erdei gyümölcsök, termések, fűfélék, gyökerek, gombák), de gyakran fogyaszt rovarokat is. Fehérjeigényét kis- és nagyobb termetű emlősök elejtésével egészíti ki. Nem veti meg a dögöt sem.

A barna medve alapvetően magányosan járja az erdőket, és naponta akár több tíz kilométeres távolságot is megtesz. Bármelyik napszakban aktív lehet, de az ember által háborgatott élőhelyein inkább éjszaka és a hajnali órákban táplálkozik.

Az általa használt területhez ragaszkodik, amelynek nagysága néhány ezer hektártól akár több száz négyzetkilométerig is terjedhet. A barna medve nem alszik valódi téli álmat, testhőmérséklete csak pár fokot csökken. Téli – novembertől márciusig tartó – nyugalmi időszaka alatt többször is felébredhet.

A medvék párzási időszaka május-június hónapra esik. Hét-nyolc hónap vemhesség után a tél közepén szüli meg fejletlen utódait. Súlyuk mindössze 350–500 gramm. A bocsok négy hónapig szopnak, és két évig maradnak az anyjukkal. Az ivarérettségüket a harmadik életévükben érik el. Egy medve 30–35 évet él, egy nőstény 6–10 almot vet élete során. Utódainak csupán fele éri meg az ivarérett kort.

A barna medve eredendően zavartalan erdőségekhez kötődik, és a táplálékát is itt szerzi meg. Alkalmazkodóképessége révén képes hozzászokni az emberi jelenlétnek, ki tudja használni az ember által nyújtott élelemforrásokat is (mezőgazdasági ültetvények, vadetető, kommunális hulladék).

Kerüli az embert, és nem tekinti zsákmányának. A szabad természetben való – elenyészően kis valószínűséggel bíró – találkozás esetén az állat ugyanannyira meglepődhet, mint az ember. Megfelelő viselkedési szabályokkal azonban a kellemetlen meglepetések megelőzhetőek.

VISELKEDÉSI SZABÁLYOK

A medve nem játék, a medvét kerülni kell. A medvével nem kell barátkozni, bármilyen korú is legyen. A bocsok közelében nagy valószínűséggel az anya is ott van. A legtöbb konfliktus az anyamedvékhez köthető.

ERDŐJÁRÓKNAK

- Ha erdőben járunk, azt a kijelölt turistautakon tegyük!
- Kerüljük az átláthatatlan sűrűket, bozótosokat!
- Ha nem szükséges, ne menjünk napnyugta és napkelte közötti időben az erdőbe!
- Tegyük egyértelművé a medvék számára, hogy közeledünk: ne járjunk nesztelenül!
- Társaságban beszéljünk!
- Egyedül járva használjunk zajkeltő eszközt: például csengőt vagy rádiót!
- Ne használjunk fejhallgatót!
- Ha véletlenül mégis találkozunk a medvével, és az állat nem vett észre minket, akkor lehetőleg feltűnés nélkül, halkán, a medvét szemmel tartva, hátrálva távolodjunk el a helyszínről!
- Ha a medve két lábra áll, azt a jobb tájékozódás érdekében teszi.
- Ha a medve észrevesz, ne próbáljuk elzavarni!
- Ne nézzünk a szemébe!
- Ne fordítsunk neki hátat!

- Ne akarjunk elfutni, mert gyorsabb nálunk!
- Autós találkozás esetén ne hagyjuk el a járművet!
- Ne etessük!
- Ne próbáljuk közelről lefényképezni (pl. szelfizni)!
- Ha a medve közelebb merészkedik, ne provokáljuk, és ne tegyünk hirtelen mozdulatokat!
- Kutyasétáltatás és kutyával való vadászat esetén tartsuk szem előtt, hogy a medve elől menekülő kutya a gazdához fog visszafutni védelemért, nyomában a támadó medvével.
- Ne vigyünk magunkkal erős illatú élelmiszereket!
- Ne vigyünk magunkkal halkonzervet és cukrozott sűrített tejet!
- Ne hagyjuk magunk után az élelmiszer maradékát, és annak csomagolóanyagát sem!
- A maradékot lehetőleg szagmentesen csomagoljuk el, úgy vigyük tovább magunkkal!
- Sátorozáskor az élelmet a sáttortól távol eső fára függesztjük fel!
- Az erdei kerékpározás növeli a meglepetésszerű találkozás veszélyét!

LAKOSOKNAK

- A kerítésen kívüli kerti és konyhai hulladéklerakót számoljuk föl!
- Ne dobjunk élelmiszer-maradékot a komposztba!
- A kukát csak a szemétszállítás napján tegyük ki az útra!

- A köztéri hulladéktárolók legyenek zárhatóak!
- A háziállatokat zárjuk be!
- A kóbor állatok a településen nem kívánatosak!

GAZDÁLKODÓKNAK

A medve látogatására ott lehet számítani, ahol a gazdálkodási egység és az erdő határa közel esik egymáshoz. A külföldi tapasztalatok alapján az erdőhatártól 500 méterrel távolabb a károkozás lehetősége elenyésző.

- Alkalmazzunk 5–8000 V feszültséget biztosító több szál (lehetőség szerint 6 szál) villanypáztort! A legfelső szál 120 cm magasan legyen!
- Építsünk visszahajló felsőrésszel rendelkező, masszív kerítést a vagyontárgyak körül!
- Használjunk vadriasztó módszereket!
- A haszonállatokat zárt helyen éjszakáztassuk!
- A méhkaptárakat az erdőszegélytől távol helyezzük el!
- Alkalmazzunk megfelelően képzett, nagy testű kutyákat!

A medve jelenlétét bizonyító megfigyeléseikkel, kérdéseikkel, észrevételeikkel forduljanak a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságához! A megfigyeléseik átadásával hozzájárulnak az egyedek mozgáskörzetének feltérképezéséhez, amit előre is nagyon köszönünk!

Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

3304 Eger, Sánc u. 6., 3301 Eger, Pf. 116

Tel.: (36)411-581 • Fax: (36)412-791 • E-mail: titkarsag@bnpi.hu

www.bnpi.hu

